

*Željko Dupelj, Zlatan Turčić: Komentar Zakona
o općem upravnom postupku i Zakona
o upravnim sporovima*

sa sudskom praksom, primjerima, napomenama i abecednim kazalom pojmova

(Organizator, Zagreb, 2000., str. 815)

*Jasna Omejec**

PRIKAZ

Nakladnik *Organizator* obradovao je krajem 2000. godine stručnu pravničku javnost izdavanjem, pod uredništvom Ivica Crnića, 23. knjige u Biblioteci PRAVO, koja sadrži Komentar Zakona o općem upravnom postupku sa sudskom praksom, primjerima, napomenama, abecednim kazalom pojmova i priložima, Zakon o upravnim sporovima sa sudskom praksom, primjerima, napomenama i abecednim kazalom pojmova te Zakon o upravnim pristojbama i Tarifom upravnih pristojbi.

Autori ovog iznimno vrijednog pothvata su Željko Dupelj, umirovljeni savjetnik nekadašnjeg Republičkog sekretarijata za pravosuđe i opću upravu, te Zlatan Turčić, viši pravni savjetnik Ustavnog suda Republike Hrvatske. Recenzent je dr. sc. Jadranko Crnić.

Knjiga sadrži 815 stranica koje, osim samog teksta, uključuju i pregled skraćenog i detaljnog sadržaja knjige, uvodne napomene autora i popis kratica, na početku knjige. Nepaginirani dio, smješten na kraju knjige, obuhvaća bilješke o autorima.

* Dr. sc. Jasna Omejec, docentica Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Najveći dio knjige posvećen je komentaru odredaba Zakona o općem upravnom postupku (str. 21. do 686.). On obuhvaća autorski pročišćeni tekst trenutno važećeg Zakona o općem upravnom postupku zajedno sa sudskom praksom, primjerima i napomenama autora (str. 21. do 635.), tekst Zakona o preuzimanju Zakona o općem upravnom postupku u Republici Hrvatskoj iz listopada 1991. godine (str. 637. do 646.) te abecedno kazalo pojmova Zakona o općem upravnom postupku (str. 647. do 686.).

Svoj komentar važećeg, autorski pročišćenog teksta Zakona o općem upravnom postupku autori knjige navode iza svake pojedine zakonske odredbe, odvojeno po svakom pojedinom stavku. Iza autorskih komentara (objašnjenja) sadržaja zakonskog članka po stavicima, slijedi pregled odgovarajuće sudske prakse, a nakon toga, ovisno o sadržaju pojedine odredbe, navodi se i primjer odgovarajućeg akta koji se u postupku donosi.

Primjerice, u vezi s člankom 55. Zakona o općem upravnom postupku, u kojem se uređuje institut privremenog zastupnika, autori knjige iza teksta članka 55., tamnije otisnutog, pregledno i podrobno objašnjavaju sadržaj i legalni smisao samih odredaba (kome se može postaviti privremeni zastupnik, pod kojim se kumulativno ispunjenim uvjetima može postaviti privremeni zastupnik, prava i obveze privremenog zastupnika, do kojeg trenutka privremeni zastupnik sudjeluje u postupku, i sl.). Autori nastoje odgovoriti i na pitanja koja se u vezi s pojedinim institutom najčešće pojavljuju u praksi. Zadržimo li se na prethodno navedenom primjeru, autori na kraju svoga komentara članka 55. navode: "Međutim, moglo bi se postaviti pitanje što će biti ako se punomoćnik, predstavnik ili zakonski zastupnik uopće ne pojavi u postupku?", te na pitanje i odgovaraju: "Smatramo da bi u takvom slučaju, tj. ako se spomenute osobe uopće ne pojave u tijeku postupka, privremeni zastupnik trebao sudjelovati u postupku sve do njegova završetka" (str. 132.).

Iza objašnjenja pojedinih odredaba određenog zakonskog članka autori navode odgovarajuću sudsku praksu, numeriranu po točkama. Većina se odnosi na praksu Upravnog suda Republike Hrvatske, ali - gdje god su to autori smatrali potrebnim - navodi se i praksa Vrhovnog suda Republike Hrvatske te Ustavnog suda Republike Hrvatske.

Iza sudske prakse autori navode i tzv. "službena objašnjenja" pojedinih zakonskih članaka. Zadržimo li se na članku 55. Zakona, u "službenom objašnjenju", broj 05/1-156/79 od 29. lipnja 1979., može se pročitati podrobnija razrada i objašnjenje zakonskog termina "hitnost postupka", ali i odgovar na pitanje što se treba smatrati ispunjenjem drugog uvjeta za postavljanje privremenog zastupnika, to jest što znači da se mora raditi o predmetu o kojem se postupak "mora provesti".

Na kraju slijedi primjer akta vezan uz odgovarajući zakonski članak. Primjerice, u vezi s člankom 55. stavkom 1. Zakona, autori prilažu obrazac zaključka o postavljanju privremenog zastupnika osobi nepoznatog boravišta. Priloženi obrasci pisani su u formi i sa sadržajem «stvarnihfl akata koji se donose u upravnom postupku, uz izmišljena imena stranaka i službenih osoba (Mirko Mirković, Stjepan Stjepanović, i sl.).

Iza dijela koji je posvećen Zakonu o općem upravnom postupku slijedi komentar **Zakona o upravnim sporovima** (str. 689. do 753.). Taj dio knjige obuhvaća autorski pročišćeni tekst trenutno važećeg Zakona o upravnim sporovima zajedno sa sudskom praksom, primjerima i napomenama autora (str. 689. do 732.), tekst Zakona o preuzimanju Zakona o upravnim sporovima iz listopada 1991. godine (str. 734. do 738.), tekstove izmjena i dopuna tog zakona iz 1992. godine (str. 739. do 743.) te abecedno kazalo pojmova Zakona o upravnim sporovima (str. 746. do 753.).

Metodologija koju su autori prihvatili pri obradi i komentiranju pojedinih odredaba Zakona o upravnim sporovima istovjetna je metodologiji primijenjenoj pri komentiranju odredaba Zakona o općem upravnom postupku.

Iza dijela posvećenog Zakonu o upravnim sporovima, u knjigu je uvršten, bez podrobnijih objašnjenja, tekst **Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj**, objavljen u Narodnim novinama, broj 51/2000 (str. 757. do 765.). Razloge zbog kojih su tekst ovoga zakona uvrstili u knjigu autori nisu objasnili ni u svojim uvodnim napomenama. Odredbe tog zakona nisu popraćene nikakvim komentarima ili napomenama.

Posljednji dio knjige posvećen je Zakonu o upravnim pristojbama i Tarifi upravnih pristojbi, kao njegovom sastavnom dijelu. Radi se o autorski pročišćenom zakonskom tekstu, koji autori nisu komentirali, niti su u knjizi, u vezi s tim zakonskim tekstom, sadržane bilo kakve detaljnije napomene.

Knjiga Dupelja i Turčića, dvojice eminentnih stručnjaka u području upravnog postupovnog prava, nedvojbeno zaslužuje pažnju cjelokupne pravničke javnosti. Komentari Zakona o općem upravnom postupku, ali i Zakona o upravnim sporovima zasigurno će biti nezaobilazni priručnici u radu praktičara - upravnih pravnika, kao i svih drugih osoba koje u svom radu primjenjuju pravila upravnog postupka.

Zbog složenosti građe, smatram opravdanim čitatelje posebno uputiti na korištenje abecednih kazala pojmova Zakona o općem upravnom postupku (str. 654. do 686.) i Zakona o upravnim sporovima (str. 746. do 753), koja su izrađena stručno i vrlo detaljno, što će čitatelju nedvojbeno olakšati snalaženje u opsežnoj materiji koju sadrži ova knjiga.

Na kraju, potrebno je napomenuti da iznimno značenje ove knjige proizlazi iz činjenice što je ona prvi izdani komentar Zakona o općem upravnom postupku i Zakona o upravnim sporovima u Republici Hrvatskoj. Tu činjenicu smatram toliko značajnom da se pojedini nedostaci - koje pažljivi čitatelji i poznavatelji upravnog postupka i upravnog spora mogu zapaziti - u takvim okolnostima mogu ocijeniti sporednima.